

ECHO JAWORZA

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
w JAWORZU
43-884 JAWORZE
ul. Zdrojowa 52 Tel. 937-26-98
NIP 937-223-00-71 REGON: 071012485

GAZETA LOKALNA GMINY JAWORZE

MIESIĘCZNIK ★ Rok VII ★ Nr 80 ★ WRZESIEŃ '98 ★ 0,70 zł ★ Nakład 500 egz. ★ ISSN 1234-6853

Jaworzański Wrzesień '98

Deszczowe dożynkowanie

Sobota, 12 września – ciepły i słoneczny dzień, to dobrze, bo tyle trudu włożyli pracownicy Urzędu Gminy, żeby przygotować atrakcyjny program dożynkowy dla jaworzan, gości z ościennych miejscowości, jak również spodziewanych gości zagranicznych z Holandii i Włoch.

Przed południem, na boisku przed Urzędem Gminy, rozpoczęły się zawody łucznicze dla dzieci i młodzieży. Do rywalizacji o pierwszeństwo w strzelaniu z łuku i atrakcyjne nagrody stanęło sporo dziewcząt i chłopców reprezentujących barwy Żywca i Jaworza. Łucznictwo jest chyba najstarszą dyscypliną sportową świata, a jak bardzo widowiskową, to trzeba zobaczyć.

Zawodnicy, uzbrojeni w sportowe łuki, z przepasanymi kołczanami pełnymi upierzonych strzał, rozpoczęli zawody strzelając serie po trzy strzały z różnych odległości, w różnych grupach

cd. – strona 2

DZIŚ W NUMERZE M.IN.

STR.

Jaworzański Wrzesień	1,2,3
Nowe USG w Ośrodku Zdrowia	3
Apel do wyborców	4
Wywiad "Echa" z Wójtem Gminy	4,5
Wybory – listy kandydatów	6,7
Puchar Jaworza dla łuczników	7
Nowe terminy wywozu śmieci	8
Holenderskie dary	8,9
Zasługi Jana Krzyszpienia	9
Straż pożarna radzi	9
Życiowa pasja Stefana	10
Świadomość niebezpieczeństw	11
Możliwości kredytowania małej przedsiębiorczości	12
Wyniki wyścigu MTB	14

wiekowych, zaś suma punktów uzyskanych w poszczególnych seriach oraz trafny strzał do jabłka wylaniali zwycięzców.

Było wiele emocji

W przerwie zawodów luczniczych po raz pierwszy w Jaworzu odbył się pokaz walk rycerskich. Za sprawą organizatorów Jaworzańskiego Września do Jaworza zawitało BRACTWO RYCERSKIE PUSZCZY PSZCZYŃSKIEJ oraz WOLNA DRUŻYNA ZIEMI BIELSKIEJ.

To jest naprawdę ciekawa dyscyplina sportowa

Obie młode drużyny, odziane w stroje rycerskie i zbroje okresu średniowiecza, z białogłowami, paziami, glermkami oraz zbrojne ubrani w zgrzebne sukmany i uzbrojeni w zębate drągi, zaprezentowali się licznej grupie zgromadzonych tam widzów. Po ceremonii prezentacji nastąpił pokaz walk przy użyciu różnej broni, począwszy od długich, twardych kijów po ościenie, topory, miecze i halabardy. Walki były bezkrwawe, a widowisko ciekawe i trochę komiczne.

Gdy jeszcze pod gminą trwały pokazy rycerskie, to już na estradzie w amfiteatrze dwuosobowy ZESPÓŁ MŁODZIEŻOWY, działający przy Domu Kultury w Wiśle, prowadził program dla dzieci pt. "Baw się razem z nami".

Artyści, używając różnych rekwizytów teatralnych, śpiewając piosenki, organizując konkursy sprawnościowe, wciągnęli do wspólnej zabawy dziecięcą publiczność, a także nieliczną publiczność dorosłą.

O godzinie 15.00 estradę opanowało BRACTWO RYCERSKIE przedstawiając publiczności walki rycerskie oraz bijatki zbrojnicze. Gorącymi brawami publiczność podziękowała za niecodzienne pokazy walk rycerskich.

Do starych obrzędów regionalnych przywołał swym występem już licznie zgromadzoną publiczność regionalny zespół BESTWINA spektaklem pt. "Wesele bestwińskie". Widowisko było bardzo ciekawe, tylko odbiór popsuło niesynchroniczne nagłośnienie. Duże były brawa widowni dla czterdziestoosobowej grupy artystów ludowych z Bestwiny.

Część widowni po przedstawieniu udała się do miasteczka handlowego na posiłek i miodonkę, a syci, z kufelkiem piwa, przysłuchiwali się występom zespołu muzycznego YAZGOT.

Zespół pięknie odtworzył "handowniejsze" wesele

Oczepiny panny młodej to też relikw przeszłości

Wszędzie barwnie i wesoło, wszystkiego pod dostatkiem, nogi rwą się do tańca, atmosfera wspaniała, są dożynki, trzeba się radować.

Robi się szaro. Na estradzie zasiada zespół muzyczny BANGO z republiki Czeskiej – rozpocznie się zabawa, która trwa do godziny 2.00 w nocy. Uczestnicy zabawy z uznaniem wyrażali się o walorach i klasie zespołu z Czech, który miał jeszcze grać do tańca w niedzielę. Tak zakończył się pierwszy dzień JAWORZAŃSKIEGO WRZESNIA.

Poranek 13 września przywitał jaworzan deszczem i zimnem, a przed nami finał imprezy – tradycyjne obrzędy dożynkowe, widowisko, na które przyjechali goście z bliska i z daleka, a nawet z zagranicy. Tak wiele trudu organizacyjnego wielu ludzi zostaje zniweczone, tak wielu gości doznaje rozczarowania. No cóż, to już nie pierwszy raz w Jaworzu aura zepsuła program dożynkowej imprezy. O godzinie 15.00 w Kościele Ewangelicko-

Nabożeństwo ekumeniczne prowadzili: ks. prob. Adam Gramatyka, ks. wikary Henryk Michalski, ks. prob. Władysław Wantulok, ks. wikary Andrzej Krzykowski

Augsburskim odbyło się nabożeństwo ekumeniczne w podzięce za tegoroczne zbiory. Nabożeństwo prowadzili ks. prob. **Adam Gramatyka** i ks. prob. **Władysław Wantulok** z wikarymi.

W pierwszych ławach świątyni zasiadli gospodarze dożynek **Grażyna Bodzek** i **Józef Mikler** z Jaworza Średniego, gospodarz Gminy Jaworze wójt **Czesław Wierzbicki** oraz przybyłe delegacje z KLUNDERT w Holandii i z CASSOLA we Włoszech na czele z burmistrzem **Giovanni Gobbato**. Na nabożeństwo przybyło liczne grono mieszkańców Jaworza (ok. 200 osób).

Wspólną modlitwą dziękczynną oraz błogosławieństwem dla chleba i płodów rolnych zakończono nabożeństwo ekumeniczne.

Gospodarz parafii ewangelickiej, ks. prob. **Władysław Wantulok**, zaprosił uczestników nabożeństwa na ceremoniał

... Gospodarzowi Gminy - wójtowi **Czesławowi Wierzbickiemu**. Jest to zawsze bardzo podniosła chwila.

dożynekowy do świetlicy domu parafialnego. Ludowy obrządek dożynekowy otworzył chór gościnnego kościoła, który pieśnią "Płon niesiemy plon, w gospodarza dom" rozpoczął tradycyjny spektakl, wręczając dożynekowe chleby tegorocznym gospodarzom dożynek. Z kolei gospodarze dożynek po wygłoszeniu dziękczynnych słów najwyższemu Panu przekazali chleb gospodarzowi Gminy Jaworze, wójtowi **Czesławowi Wierzbickiemu**.

Wójt, trzymając chleb w dłoniach, w ciepłych słowach podziękował w imieniu władz samorządowych za rolniczy trud i zapewnił, że on i jego następcy sprawiedliwie będą go dzielili, żeby nie zabrakło nikomu i żeby ani drobina nie została zmarnowana.

Na zakończenie dożynekowego ceremoniału gospodarze dożynek poczęstowali wszystkich obecnych kołaczem i odrobiną gorzalki dożynekowej.

Gazdowie: **Grażyna Bodzek** i **Józef Mikler** dobrze starostowali. Za nimi, przepasany szarfą, siedzi burmistrz włoskiego miasta **Cassola, Giovanni Gobbato**

Wójt Gminy serdecznie podziękował dyrygentce **Rucie Janik** za poprowadzenie tego pięknego ceremoniału

Z powodu złej aury organizator imprezy podjął decyzję, że dalszy ciąg imprezy JAWORZAŃSKI WRZESIEŃ '98 odbędzie się w najbliższą sobotę tj. 19 września, w którym to dniu rozlosowane zostaną również liczne, bardziej lub mniej cenne nagrody, co się odbyło przy sporej widowni.

Marian Zygmunt

USG w Ośrodku Zdrowia

Z inicjatywy Komisji Zdrowia i Kierownika Ośrodka Zdrowia w Jaworzu został zakupiony aparat USG do badań diagnostycznych narządów jamy brzusznej. Pozwoli to skrócić czas badań i zaoszczędzić wiele czasu pacjentom.

Nabyty aparat USG kosztował 22 tys. zł. Środki na zakup aparatu pochodziły z dobrowolnych wpłat mieszkańców Jaworza, firm oraz dotacji Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego.

Badania będą prowadzone w środy i piątki w godz. 8.00-10.00. W imieniu wszystkich pacjentów, Komisja Zdrowia oraz personel **Ośrodka Zdrowia** dziękuje wszystkim darczyńcom za dobrowolne wpłaty.

Komisja Zdrowia

Ceremoniał dożynekowy uczestnicy obejrżeli w salce domu parafialnego. Oprawę stanowił niezawodny Chór Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego

Odebrany od rolników chleb Gazdowie wręczyli...

Apel do wyborców ziemi bielskiej

Szanowni Państwo!

Wspólnota Gmin Ziemi Bielskiej powstała, by jednoczyć rozproszone dotąd interesy poszczególnych gmin okalających Bielsko-Białą. Dziesięć z nich od 1 stycznia 1999 roku stworzy wspólny powiat ziemski. Jego siła i mądrość zależy od nas wszystkich.

Już tylko kilka tygodni dzieli nas od chwili, gdy przyjdzie nam decydować o naszej przyszłości.

11 października wybierzemy bowiem ludzi, którzy na trzech szczeblach – gminnym, powiatowym i wojewódzkim – przez najbliższe cztery lata za nas i w naszym imieniu podejmować będą często bardzo ważne decyzje. Pozostało jeszcze trochę czasu, warto choć niewielką jego część poświęcić na bliższe poznanie kandydujących osób.

Wspólnota Gmin Ziemi Bielskiej, organizacja, której członkowie od początku zabiegali o utworzenie powiatu bielskiego w granicach, jakie zaakceptował rząd RP, apeluje o uczestnictwo w zbliżających się wyborach. Obdarzmy zaufaniem najlepszych, wybierzmy ich i wymagajmy wywiązania się z wyborczych obietnic. Pamiętajmy przy tym, iż świadomość społeczną budują ludzie uczestniczący w życiu społecznym. Nie pozwólmy decydować losowi o tym, kto znajdzie się w składzie rad gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Apelujemy zatem o uczestnictwo w wyborach. Tylko głosując możemy wpłynąć na swoją przyszłość.

Wspólnota Gmin Ziemi Bielskiej

Pracowaliśmy dla dobra Jaworza

- wywiad z Wójtem Gminy Jaworze
mgr CZESŁAWEM WIERZBICKIM

Wójt Czesław Wierzbicki

"Echo Jaworza" – Rozpocznę ten wywiad, jak mawiali starożytni Rzymianie "ab ovo", tzn "od jaja", a więc od początku. Jak się to zatem zdarzyło, że młody magister **C Z E S Ł A W W I E R Z B I C K I** znalazł się w odległym od miejsca urodzenia podbeskidzkim Jaworzu? **Wójt Czesław Wierzbicki** – Ktoś napisał w okolicznościowym informatorze wydanym z okazji 125-lecia jaworzanieckiej OSP, że przybyłem "wiedziony uczuciem miłości do jaworzanki". I to jest prawdą, a zdarzyło się to do-

kładnie 5 sierpnia 1978 roku. Dziś mogę powiedzieć, że po 20 latach całkowicie utożsamiam się z tą piękną, podbeskidzką miejscowością, jej historią, kulturą i mieszkańcami.

"EJ" – Jakże drogi zawiodły pana na urząd wójta gminy Jaworze?

Wójt Czesław Wierzbicki – Cała moja kariera zawodowa związana jest z Jaworzem i Bielskiem-Białą. Pracę rozpocząłem w 1978 roku w Fabryce Pił i Narzędzi, gdzie pełniłem różne funkcje, również kierownicze. Od 1986 roku do 30 czerwca 1991 roku pracowałem w Bielskiej Fabryce WYROBÓW ŚRUBOWYCH "BISPOL" przez blisko 4 lata jako kierownik działu zbytu i eksportu, a następnie jako główny księgowy i kierownik działu analiz ekonomicznych i organizacji. Od 1 lipca 1991 roku powołany zostałem na stanowisko Sekretarza Gminy Jaworze, na którym wspólnie z pozostałymi pracownikami nowo powstałego urzędu gminy tworzyliśmy zręby organizacyjne obecnej gminy.

"EJ" – Proszę powiedzieć naszym Czytelnikom, jaki program rozwoju naszej wsi realizował w mijającej kadencji kierowany przez pana Zarząd Gminy.

Wójt Czesław Wierzbicki – Odpowiedź byłaby krótka – program Rady Gminy. Należy jednak wziąć pod uwagę fakt, że w głównej mierze zależy on od możliwości finansowych, a te, póki co, są bardzo skromne. Głównymi wyznacznikami działań były następujące cele:

1. realizacja inwestycji "kanalizacja sanitarna",
2. poprawa infrastruktury komunikacyjnej gminy,
3. promocja walorów turystyczno-wypoczynkowych i możliwości rekreacyjnych na terenie gminy,
4. rozszerzenie kontaktów i możliwości współpracy z innymi gminami w kraju i za granicą.

W sprawie punktów 2-4 dodatkowy komentarz jest chyba zbędny, gdyż efekty tych działań są nazbyt widoczne, głównie remonty i modernizacje dróg, dzięki pozyskanym funduszom pozabudżetowym i pomocy mieszkańców.

O wiele gorzej przedstawia się realizacja inwestycji "kanalizacja sanitarna". Od samego początku bowiem inwestycja ta prowadzona była bez dobrego przygotowania, co spowodowało, że gmina cały czas znajduje się w tzw. "niedoczasy" finansowym i to jest główny powód opóźnienia realizacji. Nadto sytuacja powodziowa z lat 1996-97 spowodowała, że dodatkowe środki, na które gmina liczyła z wiadomych przyczyn, dysponowane były na likwidację skutków powodzi w innych regionach kraju.

"EJ" – Jakże zadania zostały całkowicie wykonane, a co pozostawia pan "w spadku" przyszłemu Zarządowi?

Wójt Czesław Wierzbicki – Trudno byłoby wymienić wszystkie zrealizowane zadania gminy, zresztą w jednym z wcześniejszych numerów "Echa" były one wymieniane i sądzę, że są widoczne. Ograniczę się więc do wymienienia tych zadań, które w najbliższej przyszłości muszą zostać dokończone.

Pierwsza, to przyłącza kanalizacji sanitarnej, której pierwsza część jest zakończona. Gmina ma w tym względzie zadłużenie wobec współfinansujących mieszkańców (55 gospodarstw w kwocie 75.500 zł), jednak z uwagi na brak zasilenia finansowego z funduszy pozabudżetowych rozpoczęcie prac okazało się niemożliwe. Dokumentacja jest gotowa, a obecnie ponownie składamy wniosek o dotację finansową. Jest to temat bardzo pilny, gdyż mieszkańcy nie mogą czuć się oszukani. Myślę jednak, iż sytuacja w jakiej znalazła się gmina w kontekście braku dofinansowania z wcześniej wymienionych powodów zostanie przez nich przyjęta jako usprawiedliwienie.

Druga sprawa to amfiteatr. Pod koniec kadencji przedstawiłem nową propozycję zadania sceny, jednak napór niektórych czynników społecznych był tak mocny, że od tego zamiaru zarząd gminy odstąpił. Temat ten, również w kontekście współpracy z Klundert, z którym to miastem od dłuższego czasu prowadzone są rozmowy i uzgodnienia dotyczące amfiteatru, będzie przygotowany w koncepcji projektu budżetu i przedstawiony Radzie Gminy nowej kadencji do akceptacji.

Trzecia sprawa to dokończenie realizacji chodników przy ul. Bielskiej i Wapienieckiej, które z uwagi na brak środków wykonywane są od 1993 roku na przemian z krótkich odcinkach. W tej materii w kolejce czeka pilna realizacja dokumentacji i wykonawstwo chodnika przy ul. Turystycznej z uwagi na bezpieczeństwo pieszych i konieczność zamknięcia bardzo ruchliwej pętli spacerowej. Znajdąc założenia polityki finansowej państwa w stosunku do gmin sądzę, że w następnej kadencji trud-

no będzie w pełni zrealizować te podstawowe założenia, gdyż w kolejce będzie jeszcze wiele spraw bieżących.

"EJ" – Jak układała się panu współpraca z Radą Gminy?

Wójt Czesław Wierzbicki – Jak każda praca, gdzie stykają się problemy ogólnospołeczne jak i indywidualne, współpraca ma różne oblicza. Radni, reprezentując grupy mieszkańców, muszą często wykazywać się obiektywizmem. Kiedy go brakuje dochodzi do konfliktów. Tak było podczas minionej kadencji, kiedy kilkakrotnie moja dalsza praca na stanowisku wójta stała pod znakiem zapytania. Myślę jednak i często to powtarzam, że jest to dla wszystkich trudna lekcja demokracji.

Ogólnie uważam, że pracowało nam się dobrze, chociaż nieporozumień mogło być mniej.

"EJ" – A jak kontakty z mieszkańcami?

Wójt Czesław Wierzbicki – Nigdy nie uciekałem od mieszkańców, mimo że duża gama problemów jest poza sferą działania gminy. Jest to praca gdzie ma się i przyjaciół i wrogów. Kto z takim przekonaniem jej nie podejmuje, ten może mieć problemy w podejmowaniu właściwych decyzji. Czasem nie da się bowiem wydać decyzji satysfakcjonujących wszystkie strony. Gorzej, gdy mamy do czynienia z grupą bliżej nie zidentyfikowaną, która tak jak to niedawno miało miejsce rozsyłała i kolportowała ulotki o kłamliwych treściach, o wielce dyktanckim charakterze. Myślę tu o tzw. "Ruchu na Rzecz Jaworza". Sądzę jednak, że mieszkańcy nie sugerują się opiniami anonimowych dyktantów, czego dowodem jest fakt, że w wyborach samorządowych komitet o takiej nazwie w ogóle nie zaistniał.

Z uwagi na charakter Jaworza społeczność nasza jest bardzo zróżnicowana. Uważam jednak, że w wielu przypadkach udało się pomóc mieszkańcom, a i społeczne inicjatywy cieszą się coraz większym wzięciem. Z tego względu ogólnie współpracę z mieszkańcami uważam za bardzo dobrą.

"EJ" – Panie Wójcie, jak wiemy jest pan działaczem Wspólnoty Gmin Ziemi Bielskiej. Proszę nam powiedzieć, jakie profity mogą być udziałem naszej gminy jako członka tej wspólnoty?

Wójt Czesław Wierzbicki – Istotnie, od samego początku pełnienia funkcji dążyłem do założenia takiego związku komunalnego. Od jego powstania jestem członkiem zarządu i sądzę, że miniony rok pozwolił na zapoznanie się z problemami poszczególnych gmin członkowskich i wyszukiwanie modelu wspólnej realizacji zadań, głównie w sferze ekologii, kultury, promocji, służby zdrowia, sportu. W ostatnim czasie również sprawy nowego podziału administracyjnego były przedmiotem dyskusji i decyzji, w wyniku których przy dużym zaangażowaniu delegatów Jaworza i Jasienicy związek podjął rozsolucję o przynależności do Śląska.

"EJ" – Proszę nam zdradzić, jakie są pańskie zamierzenia i marzenia na najbliższą i dalszą przyszłość.

Wójt Czesław Wierzbicki – najbliższa przyszłość to oczywiście wybory samorządowe, w których startuję z listy Umieł Wolności jako kandydat do Rady Powiatu. Od wyników tych wyborów zależeć będzie też dalszy plan moich zamierzeń, choć nie ukrywam, że praca w gminie i powtórzenie elekcji znajduje się na pierwszym miejscu w tych planach. Czy tak się stanie, o tym zadecydują wyborcy i Rada Gminy Jaworza III kadencji.

"EJ" – Proszę nam powiedzieć, tak z ręką na sercu, czy nasza podblatniańska miejscowość przypadła panu do gustu, czy się pan w niej rozmiłował, jednym słowem, czy dobrze się panu żyje w Jaworzu?

Wójt Czesław Wierzbicki – Mieszkam tu już 20 lat. Mam tu rodzinę, dom. Żyje mi się dobrze i tak już chyba pozostanie. Myślę, że pod tym względem jestem jednym z wielu, którzy do Jaworza przyjechali, w nim się rozmiłowali i pozostali.

"EJ" – W imieniu Czytelników za udzielenie wywiadu dziękuję

Franciszek K. Szpok

Przysłowia ludowe na październik

Kiedy słońce na Franciszka (4.X) ciepłej będzie zimą mieszkać.

•••

Kiedy minie już Emila (11.X) – zapiecek nam się przymiła.

•••

Święta Teresa, Jadwiga (15.X) bydło z pola ścięga.

•••

Na święty Łukasz (18.X) próżno w polu szukasz

Z kart historii...

Gazeta "Śląska Brygada" nr 50 z 1936 roku – a więc 62 lata temu – opisała przebieg zebrania rodzicielskiego zwołanego w związku ze skargami dotyczącymi bicia dzieci w szkole.

ZEBRANIE RODZIELSKIE

Onegdaj odbyło się nareszcie zebranie rodziców dzieci, uczęszczających do tutejszej szkoły powszechnej, o które pewna część miejscowego społeczeństwa czyniła starania już od blisko roku. Na zebranie przybyli rodzice, jak na tutejsze stosunki, bardzo licznie, co świadczy o rzeczywistej potrzebie urządzania częściej tychże zebrań, a mocno należy się dziwić kierownictwu tutejszej szkoły, dlaczego aż blisko rok czasu było potrzeba na zorganizowanie tego zebrania.

Po zagajeniu zebrania przez kier. szkoły i wygłoszeniu rzeczowego referatu przez nauczycielkę p. Szebestównę, przystąpiono do dyskusji na temat przez kierownika szkoły w czasie zagajenia poruszony, a w Jaworzu tak bardzo aktualny, **czy należy w szkole stosować jako środek pomocny w nauce bicie dzieci.**

W dyskusji zabierali głos licznie zebrani rodzice, w której mniej uświadomieni wypowiadali się za częściowym stosowaniem kar cielesnych (nie za katowaniem). Były głosy i przeciwne, a jeden rzeczowy, który stwierdził, że obchodzenie się nauczyciela z dziećmi regulują zarządzenia władz szkolnych, które obowiązują nauczyciela.

Dyskusja obracała się tylko koło jednej osoby z miejscowych wychowawców, który w swych metodach nauczania niezadko posługuje się kijem. Z przeprowadzonej dyskusji żadnego wniosku do uchwalenia nie podano, a szkoda. W końcu przeprowadzono wybór rodziców do Rady Rodzicielskiej

Jeden z obecnych

Od Redakcji:

Z perspektywy czasu ci "bici" stwierdzali, że strach przed karą cielesną – a tylko tego dziecko się boi – "zrobił z nich ludzi". Nieliczni żyjący podkreślają, że efekty nauki procentowały przez całe życie. Nauczyciele z "twardą ręką" zaskarbiali sobie ogólny szacunek wychowanków. Wzorem piszącego również nie piszemy, o kogo chodziło...

Niektórzy lubią poezję

Niektórzy –

czyli nie wszyscy.

Nawet nie większość wszystkich ale mniejszość.

Nie licząc szkół, gdzie się musi,

i samych poetów,

będzie tych osób chyba dwie na tysiąc.

Lubią –

ale lubi się także rosół z makaronem,

lubi się komplementy i kolor niebieski,

lubi się stary szalik,

lubi się stawiać na swoim,

lubi się głaskać psa.

Poezję –

tylko co to takiego poezja.

Niejedna chwiejna odpowiedź

na to pytanie już padła.

A ja nie wiem i nie wiem i trzymam się tego
jak zbawiennej poręczy.

Wisława Szymborska

Wybory Samorządowe '98 r.

Machina wyborcza ruszyła pełną parą. W dniu 11 września br. upłynął termin zgłaszania kandydatów na radnych wszystkich szczebli w wyborach samorządowych. Poniżej podajemy pełną informację dotyczącą zgłoszonych list kandydatów na radnych.

WYBORY DO RADY GMINY JAWORZE

OKRĘG NR 1 – ulice: Grabka, Górecka, Jeżynowa, Myśliwska, Pogodna, Rodzinna, Jaworze-Nalęże – Grabka, Cisowa – strona zachodnia, Cisowa – strona wschodnia od ul. Słonecznej w kierunku Grabki, Złociста, Mała.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Kawik Maria	49	Lista Sojuszu Lewicy Dem.
2.	Sikora Anna	30	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"

OKRĘG NR 2 – ulice: Cisowa – strona wschodnia od ul. Słonecznej w kier. Jasionicy, Jarzębinow, Wrzosowa, Smrekowa, Jodłowa, Jasionicka, Słoneczna od ul. Cisowej do Turystycznej, Zacisza od Słonecznej do Jasionickiej, Maków.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Czader Jacek	29	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"
2.	Holeksa Janina	40	"Komitet na rzecz oświaty i budowy wodociągu"
3.	Sikora Jerzy	63	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ
4.	Szczotka Stanisława	51	Lista Sojuszu Lewicy Dem.

OKRĘG NR 3 – ulice: Zacisza od Jasionickiej na północ, Cieszyńska bez bloków nr 193, 212, 213, 248, 361

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Rucki Roman	63	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ
2.	Czech Józef	51	Komitet Wyborczy Stowarzyszenie Obywatelskie w Jaworzu

OKRĘG NR 4 – ulice: Cieszyńska, bloki nr 193, 212, 213, 248, 361

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Moczala Marian	43	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"
2.	Peringer Henryk	61	Lista Sojuszu Lewicy Dem.
3.	Suchy Piotr	23	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ

OKRĘG NR 5 – ulice: Turystyczna, Pod Lasem, Jaworowa, Orzechowa, Jaśminowa, Bukowa, Zawilcowa, Brzozowa, Bławatowa, Schowana, Pod Brzegiem, Nagietkowa.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Bisok Jerzy	70	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza – skrót TMZJ
2.	Kotas Władysław	36	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"

OKRĘG NR 6 – ulice: Słoneczna od Turystycznej do Zielonej, Modrzewiowa, Lilowa, Stokrotek, Akacja, Brzoskwiniowa, Za Goruszką.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Duraj Franciszek	64	Komitet Wyborczy "Stowarzyszenie Obywatelskie w Jaworzu"
2.	Kliś Jan	44	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"
3.	Lisowski Gustaw	54	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ
4.	Zontek Kazimierz	45	OKW Śląska Cieszyńskiego w Jaworzu

OKRĘG NR 7 – ulice: Kwiatowa, Poziomkowa, Chabrowa, Wiosenna, Różana, Motylkowa, Wypoczynkowa, Widok, Promienista, Tulipanowa, Kaczeńcowa, Zielona, Pelchrim.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Wawrzyczek Jan	50	Komitet Wyborczy "Na rzecz leczniczo-sanatoryjnej bazy w Jaworzu"
2.	Wienczek Weiss Alina	40	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ

OKRĘG NR 8 – ulice: Zdrojowa od Wapienickiej w stronę południa, Panoramiczna, Wąwóz, Jałowcowa, Kalnowa, Borsucza, Zajęcza, Sosnowa.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Pilch Andrzej	35	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ
2.	Waszek Tadeusz	44	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"

OKRĘG NR 9 – ulice: Kalwaria, Cicha, Letniskowa, Słowicza, Leszczynowa, Legendarna, Podgórska od Zdrojowej do Południowej, Wapienicka od Zdrojowej do Południowej i Na Stoku.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Lorek Paweł	56	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ
2.	Rybarkiewicz Jacek	54	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"
3.	Szczyпка Ireneusz	31	Stowarzyszenie Obywatelskie w Jaworzu

OKRĘG NR 10 – ulice: Południowa, Konwaliowa, Narcyzowa, Niewielka, Klonowa, Sarnia, Morwowa, Ładna, Świerkowa, Górska, Malinowa, Podgórska od Południowej do Malinowej, Wapienicka od Ładnej do Romantycznej.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Kłima Ryszard	59	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ
2.	Mucha Jan	42	Obywatelski Komitet Wyborczy Śląska Cieszyńskiego

OKRĘG NR 11 – ulice: Wapienicka od Południowej do Ładnej, Korolowa, Wczasowa, Kolonia Górna, Ogrodowa, Zdrowotna, Ukryta, Sielska, Spadzista, Pagórkowa od Sielskiej do Kolonii Górnej.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Kruczek Roman	34	Stowarzyszenie Obywatelskie w Jaworzu
2.	Stanclik Ryszard	42	Obywatelski Komitet Wyborczy Śląska Cieszyńskiego
3.	Zygmunt Marian	59	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ

OKRĘG NR 12 – ulice: Rumiankowa, Kaszyska, Relaksowa, Storczyków, Krótka, Podgórska od Malinowej do Rumiankowej, Wiśniowa, Krokusowa, Wapienicka od Romantycznej do Storczyków, Willowa, Zagrodowa, Żurawinowa.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Guztur Jacek	43	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"
2.	Krzemień Piotr	26	Komitet Wyborczy "Odnowa"
3.	Kukla Jerzy	47	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ

OKRĘG NR 13 – ulice: Romantyczna, Łukowa, Morełowa, Astrów, Wschodnia, Pagórkowa od Kolonii Górnej do Średniej, Miodowa, Nad Rudawką, Graniczna, Piękna, Średnia od Wapienickiej do Pagórkowej, Pszczela.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Kruczek Zygmunt	48	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"

CD. OKRĘG NR 13:

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
2.	Pysz Jerzy	47	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ
3.	Ryrych Piotr	30	Obywatelski Komitet Wyborczy Śląska Cieszyńskiego

OKRĘG NR 14 – ulice: Kolonia Dolna, Stroma, Boczna, Poprzeczna, Ustronna.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Gruszczyk Emilia	56	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"
2.	Krzyszpień Janusz	43	Obywatelski Komitet Wyborczy Śląska Cieszyńskiego

OKRĘG NR 15 – ulice: Zdrojowa od Waplenickiej do Cyprysowej, Słoneczna od Zielonej do Zdrojowej, Szkolna, Lecznicza, Plac Kościelny, Palacowa, Aleja Kościelna.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Galocz Rudolf	55	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ
2.	Putek Zbigniew	46	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"

OKRĘG NR 16 – ulice: Pod Młyńską Kępą, Pod Harendą, Nadbrzeżna, Lubinowa, Wiejska, Cyprysowa, Kryształowa.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Kukla Jerzy	51	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ
2.	Gniewek Adam	41	Komitet Wyborczy Stowarzyszenie Obywatelskie w Jaworzcu

OKRĘG NR 17 – ulice: Średnia od Pagórkowej do Bielskiej, Zielna, Bielska od Średniej do Agrestowej, Olszynowa, Groszkowa, Dzwonkowa, Jesionowa, Kasztanowa, Grabowa.

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Wąsowicz Mieczysław	54	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza – skrót TMZJ
2.	Greń Aleksander	39	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"

OKRĘG NR 18 – ulice: Bielska od Agrestowej do Cieszyńskiej, Agrestowa, Polna, Niecała, Dębowa, Lipowa, Zagajnikowa, Zdrojowa od Cyprysowej do Bielskiej

Nr	Nazwisko i imię kandydata	Wiek	Jaka lista ?
1.	Jędrzejko Jan	38	Komitet Wyborczy "O przyszłość Jaworza" – skrót TMZJ
2.	Socha Lucjan	30	Komitet Wyborczy "Unia dla Jaworza"
3.	Tyrna Piotr	33	Obywatelski Komitet Wyborczy Śląska Cieszyńskiego w Jaworzcu

WYBORY DO RADY POWIATU BIELSKIEGO

OKRĘG WYBORCZY NR 3

Nr	Nazwisko i imię kandydatów	Wiek	Miejsce zamiesz.
Lista nr 1 – Sojusz Lewicy Demokratycznej			
1.	Dawid Eugeniusz	52	Jaworze Dolne
2.	Pałowski Henryk	59	Jaworze Dolne
3.	Byłok Zdzisław	48	Jaworze-Nalęże
4.	Duźniak Dominik	63	Jasienica
5.	Mynarska Danuta	52	Jaworze

Nr	Nazwisko i imię kandydatów	Wiek	Miejsce zamiesz.
Lista nr 2 – Akcja Wyborcza Solidarność			
1.	Rycak Antoni	48	Międzyrzecze
2.	Klajmon Dariusz	32	Jaworze
3.	Herzyk Józef	42	Grodziec Śląski
4.	Marekwica Augustyn	60	Rudzica
5.	Lorenz Aleksander	52	Mazańcowice
6.	Gluc-Mrzyk Maria	48	Międzyrzecze
7.	Samol Benedykt	54	Świętoszówka
8.	Mucha Arkadiusz	22	Jaworze

Nr	Nazwisko i imię kandydatów	Wiek	Miejsce zamiesz.
Lista nr 3 – Unia Wolności			
1.	Wierzbicki Czesław	42	Jaworze Dolne
2.	Rajba Stanisław	46	Iłownica
3.	Lato Józef	63	Jaworze Górne
4.	Trela Tomasz	35	Rudzica
5.	Kochanowska Krystyna	52	Jasienica
6.	Biel Aleksander	35	Roztropice
7.	Mazgaj Jan	61	Jasienica
8.	Szary Józef	41	Grodziec Śląski
9.	Maciuszek Danuta	45	Bielowicko
10.	Mędrzak Barbara	45	Jasienica
11.	Męcnarowski Henryk	46	Landek
12.	Talik Franciszek	59	Wieszczęta
13.	Szkorupa Zdzisław	39	Międzyrzecze

Turniej Łuczniczy o Puchar Jaworza

12 września w ramach PIERWSZEGO TURNIEJU ŁUCZNICZEGO O PUCHAR JAWORZA odbyła się ósma runda Szkolnej Ligi "ROBIN HOODA" w minilucznictwie. Ten widowiskowy sport cieszy się w Jaworzcu coraz większą popularnością. Oto wyniki łuczniczych zmagania:

Dziewczęta starsze:

1. Góreczna Kamila	SP 7 Żywiec
2. Kruczek Klaudia	UKS "Dziesiątka" Jaworze
3. Straub Izabela	UKS "Orzeł" B-B

Finałowe strzelanie do jabłek (nagrody rzeczowe):

1. Kruczek Klaudia	UKS "Dziesiątka" Jaworze
2. Straub Izabela	UKS "Orzeł" B-B
3. Miodońska Karolina	UKS "Orzeł" B-B

Chłopcy starsi:

1. Buczak Paweł	SP 3 Żywiec
2. Jarosz Mariusz	SP 5 Żywiec
3. Klimasara Łukasz	"Jasień" Sucha Besk.

Finałowe strzelanie do jabłek – lokaty identyczne jak powyżej

Dziewczęta młodsze:

1. Wierzbicka Barbara	UKS "Dziesiątka" Jaworze
2. Brandys Ewa	UKS "Dziesiątka" Jaworze
3. Krzesińska Agata	UKS "Orzeł" B-B

Finałowe strzelanie do jabłek:

1. Wierzbicka Barbara	UKS "Dziesiątka" Jaworze
2. Uhlarz Magda	UKS "Orzeł" B-B
3. Brandys Ewa	UKS "Dziesiątka" Jaworze

Chłopcy młodszy:

1. Kowalski Dawid	UKS "Dziesiątka" Jaworze
2. Kubasiak Grzegorz	"Jasień" Sucha Besk.
3. Wawak Michał	UKS "Orzeł" B-B

Finałowe strzelanie do jabłek:

1. Krupa Bartosz	"Szerszenie" Jaworzno
2. Wawak Michał	UKS "Orzeł" B-B
3. Kowalski Dawid	UKS "Dziesiątka" Jaworze

W klasyfikacji drużynowej **Uczniowski Klub Sportowy "Dziesiątka"** z Jaworza sumą 1828 punktów uplasował się na szóstym miejscu DRUGIM MIEJSCU ustępując jedynie UKS "Orzeł" z Bielska-Białej, a wyprzedzając kluby z Suchej Beskidzkiej, Jaworzna, Goleszowa i Żywca.

Serdeczne gratulacje i oby tak dalej!

Komunikat

URZĄD GMINY W JAWORZU informuje, że ulega zmianie
TERMIN WYWOZU NIECZYSTOŚCI STAŁYCH
w rejonie Jaworza Średniego i w części Jaworza Dolnego
Od 1 października br. wywóz będzie odbywać się
w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca
wg następujących ulic:

Agrestowa	Lubinowa	Romantyczna
Aleja Kościelna	Lukowa	Sielska
Astrów	Młodowa	Spadzista
Bielska	Morełowa	Stroma
Boczna	Nadbrzeżna	Średnia
Cyprysowa	Nad Rudawką	Ukryta
Dzwonkowa	Niecała	Ustronna
Grabowa	Ogrodowa	Wapienicka
Graniczna	Olszynowa	(cz. str. półn.)
Groszkowa	Pagórkowa	Wczasowa
Jesionowa	Pałacowa	Wiejska
Kasztanowa	Piękna	Wschodnia
Kolonia Górna	Pod Harendą	Zagajnikowa
Kolonia Dolna	Pod Młyńską Kępą	Zielna
Koralowa	Polna	Zdrojowa
Kryształowa	Poprzeczna	(cz. do centrum)
Lipowa	Pszczela	Zdrowotna

w każdy pierwszy wtorek miesiąca
wg następujących ulic:

Cicha	Leszczynowa	Sarnia
Górska	Ładna	Sosnowa
Jaskółcza	Malinowa	Słowicza
Kalwaria	Morwowa	Storczyków
Kaszyska	Niewielka	Świerkowa
Klonowa	Narcyzowa	Topolowa
Konwaliowa	Na Stoku	Wapienicka
Krokusowa	Podgórska	(cz. str. połud.)
Krótka	Południowa	Willowa
Legendarna	Relaksowa	Wiśniowa
Letniskowa	Rumiankowa	Zagrodowa
		Żurawinowa

Uwaga!

Jeżeli planowany dzień wywozu jest dniem świątecznym,
to wywóz odpadów odbywa się w dniu następnym lub po-
przednim (np. w grudniu: I poniedziałek - 30.11.98.,
I wtorek - 1.12.98.)

Pozostałe terminy dotyczące wywozu odpadów stałych
w gminie Jaworze pozostają bez zmian.

Przypominamy, że wywóz odpadów w Jaworzu Dolnym
odbywa się w każdy drugi wtorek miesiąca
wg następujących ulic:

Akacja	Lilowa	Słoneczna
Bławatkowa	Modrzewiowa	Stokrotek
Borsucza	Motylkowa	Szkolna
Brzoskwińska	Nagietkowa	Tulipanowa
Chabrowa	Panoramiczna	Wąwóz
Cieszyńska	Pelchrim	Widok
Dębowa	Plac Kościelny	Wiosenna
Folwarczna	Pod Brzegiem	Wypoczynkowa
Jałowcowa	Poziomkowa	Za Goruszką
Kaczeńcowa	Promieniasta	Zajęcza
Kalinowa	Różana	Zdrojowa
Kwiatowa	Schowana	(str. połud. od cent.)
Lecznicza	Skowronków	Zielona

w Jaworzu Górnym i w Jaworzu Nałężu w każdy
trzeci wtorek miesiąca wg następujących ulic:

Brzozowa	Jaworowa	Pogodna
Bukowa	Jeżynowa	Rodzinna
Cisowa	Jodłowa	Słoneczna
Górecka	Maków	Smrekowa
Grabka	Mała	Turystyczna
Jarzębinowa	Myśliwska	Wrzosowa
Jasienińska	Orzechowa	Zaciszna
Jaśminowa	Pod Lasem	Zawilcowa
		Złocista

Holenderskie dary dla dzieci

O wielkiej pomocy charytatywnej świadczonej od kilkunastu lat dla narodu polskiego, w tym również dla potrzebujących mieszkańców gmin Jasienica i Jaworze oraz całego Podbeskidzia przez Holendrów, pisałem już na łamach "Echa Jaworza" i "Jasienicy". Ale mniemam, że nigdy za wiele tego pisania, a zwłaszcza naszej serdecznej wdzięczności za tę bezinteresowną i ofiarną pomoc, którą otrzymujemy za pośrednictwem organizacji STICHTING AKTIE HOLLAND - POLEN GIESSENBURG, kierowanej przez wielbiciela Polski, a zwłaszcza podbiałniańskich wsi, pana **Jana C. de Kreij**. A trzeba wiedzieć, że darów uzyskujemy bardzo wiele i są one bardzo zróżnicowane, jak np. żywność, słodycze, ubrania, obuwie, sprzęt medyczny i lekarstwa, wyposażenie szkolne...

Dzieci z Moldawii i państwo de Kreij z Holandii fot. I. Czader

Transporty napływają do nas nieustannie. Jak nas poinformował ostatnio **Gustaw Lorek** oraz wspomagająca go żona **Halina**. W przeciągu pierwszego półrocza br. nadeszło do Polski aż 31 transportów, w tym do nas cztery. Ich rozdysponowaniem zajmuje się MIĘDZYGMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ dla gmin Jaworze-Jasienica, działający pod kierownictwem **Małgorzaty Klajmon**, szeroko i dobrze znanej działaczki społecznikowskiej. Pomocą charytatywną objęci są ludzie w podeszłym wieku, niedołążni i bez środków do życia oraz dzieci z rodzin ubogich, także pogorzelnicy, a ostatnio powodzianie. Doświadczyły jej również dzieci z Ukrainy i Moldawii, wczasujące się w Jaworzu-Nałężu i Barwałdzie dzięki jakże pożytecznym i ofiarnym poczynaniom CHARYTATYWNEGO STOWARZYSZENIA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEGO "IGNIS", któremu prezesuje jaworzanin ks. **Ignacy Czader**, urodzony społecznik i miłośnik dzieci. Dodam, że skorzystały z niej również głuchoniemi dzieci ze Słowacji, przebywające w bielskim OŚRODKU SZKOLNO-WYCHOWAWCZYM, w którym dyrekturuje **Franciszek Galocz**, a także młodzież z różnych stron Polski.

Nie będę się obszerniej odnosił dziennikarsko do wyżej zamarkowanych ważkich spraw. Niech za właściwy komentarz posłużą przytoczone dokumenty:

- pismo UG w Jaworzu do p. J. C. de Kreij
- dziękczynne pismo ks. prezesa Ignacego Czadera
- podziękowania dyrektora Franciszka Galocza
- list z podziękowaniami dzieci lwowskich do Gustawa Loraka

Na podstawie danych H. i G. Lorków opracował

Franciszek K. Szpok

Szanowny Pan Jan. C. de Kreij

Proszę o przyjęcie niniejszego listu jako wyrazu szczególnego podziękowania za Pana osobisty, ogromny wkład pracy i zaangażowanie na rzecz pomocy charytatywnej, która od dłuższego czasu przekazywana jest przez Waszą organizację STICHTING AKTIE HOLLAND-POLEN GIESSENBURG, do naszego Międzygminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dla gmin Jaworze-Jasienica oraz regionu i kraju.

Mam świadomość, że to właśnie dzięki Pana bezinteresownemu staraniu wiele placówek oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej, kościołów i innych na terenie naszych gmin jak i poza ich granicami otrzymuje tak bardzo potrzebną pomoc w różnej postaci.

Jestem pełen uznania dla Pana postawy, pełnej wrażliwości, która w dzisiejszych czasach jest coraz rzadsza, a tak bardzo potrzebna.

Jeszcze raz składam serdeczne podziękowania za okazaną troskę, serce i zrozumienie dla problemów ludzi oczekujących pomocy i wsparcia.

Życzę Panu dużo zadowolenia i satysfakcji z podejmowanych działań oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Wójt Gminy – mgr Czesław Wierzbicki

W IMIENIU ZARZĄDU CHARYTATYWNEGO STOWARZYSZENIA "IGNIS" pragnę jeszcze raz wyrazić serdeczne podziękowanie za pomoc w zorganizowaniu tegorocznych wakacji dla dzieci z rodzin biednych, osób niepełnosprawnych i dzieci polonijnych z Ukrainy i Mołdawii. Proszę przyjąć od dzieci i od nas, jako organizatora, wyrazy wdzięczności. Z wyrazami głębokiego szacunku – Prezes ChSO-W "IGNIS" – **ks. Ignacy Czader**

Międzygminny Ośr. Pomocy Społecznej – UG Jaworze

W imieniu 50 głuchoniemych dzieci ze Słowacji przebywających w ramach wymiany w naszym Ośrodku pragnę serdecznie podziękować za otrzymane w dniu 15 lipca br. warzywa i owoce.

Wyrazy szczególnego uznania, podziękowania i szacunku proszę przekazać pani **Małgorzacie Klajmon** i wielkiemu

przyjacielowi naszego Ośrodka panu **Gustawowi Lorkowi**.

Z należytym szacunkiem

Dyr. Ośr. Szkol.-Wych. mgr **Franciszek Galocz**

Szanowny Pan Gustaw Lorek

Przesyłamy serdeczne pozdrowienia z wakacji w pięknym Jaworzu-Nalężu, które spędzamy tutaj dzięki gościnności CHARYTATYWNEGO STOWARZYSZENIA "IGNIS". Przed nami wypoczywały tutaj dzieci z Chorzowa, a po nas przyjadą jeszcze dzieci z Mołdawii, Kalwarii Zebrzydowskiej i osoby niepełnosprawne z Katowic i Bielska-Białej.

Nasz pobyt w Polsce, w Jaworzu-Nalężu, wypełniony jest mnóstwem rozrywek, atrakcyjnych wycieczek, między innymi w otaczające nas Beskidy, do Zakopanego, na zamki w Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. Mamy bardzo dobre jedzenie i mnóstwo słodyczy. Ksiądz Ignacy powiedział nam, że tak bogate wakacje mamy do zawdzięczenia osobom, które o nas pamiętają i wspomagają finansowo lub w inny sposób Stowarzyszenie. Jesteśmy im wszystkim bardzo wdzięczni. Cieszymy się, że do ich grona należy również Pan.

Brzuszki nam rosną i nie wiemy, czy po powrocie do Lwowa rodzice nas rozpoznają. Uczymy się różnych zabaw i śpiewamy piosenki, które pomagają nam odkrywać korzenie naszej polskości.

Przesyłamy najserdeczniejsze pozdrowienia, dziękujemy za wszelkie przejawy życzliwości, modlimy się za Ofiarodawców i zapewniamy, że pobyt w Jaworzu będzie się zawsze wiązał z pięknymi, dziecięcymi wspomnieniami.

Dzieci z Parafii Michała Archanioła we Lwowie

Do pozdrowień dzieci dołączają się organizatorzy

Zasługi Jana Krzyszpienia

Klundert ma wiele do zawdzięczenia **Janowi Krzyszpieniu**. Z jego prywatnego kontaktu z Corem i Nienke Noteboom w 1988 roku wyrosły marzenia, aby miasta Klundert i Jaworze połączyć ze sobą. Było to ważne, ponieważ w ten sposób wielu mieszkańców Klundert i Jaworza mogło się poznać osobiście. Mogli się czegoś nawzajem nauczyć o swoich krajach, kulturze i zwyczajach, a to przecież tak ważne. Jan Krzyszpień bardzo stymulował te kontakty, a szczególnie w przypadku młodzieży.

Przyjaźnie powstały i jeszcze istnieją między mieszkańcami tych miejscowości. Nienke Noteboom reprezentowała na jego pogrzebie licznych przyjaciół z Klundert. Kwiaty, które tam złożyła od zarządu miejskiego Moerdijk symbolizowały podziękowania i szacunek dla Jana.

Przyjaźnie pozostaną. Jest to zasługą Jana Krzyszpienia. Dziękujemy, Janie. Spoczywaj w pokoju.

Nienke Noteboom

Szczególnie boleśnie przeżył odejście **Jana Krzyszpienia** wielki miłośnik Jaworza **Jacek Rybarkiewicz**, którego wystąpienie nad grobem śp. Jana chcemy utrwalić w "Echu".

"Wycinek życia, który wspólnie ze śp. Janem Krzyszpieniem poświęciliśmy drogim nam sprawom Jaworza i społeczności w nim żyjącej upoważnia mnie, a nawet nakazuje mi wyrazić ubolewanie i żal, że oto straciłem przyjaciela służącego bieżącą radą i pomocą oraz rzetelnego partnera w realizacji spraw, które razem dla Jaworza podejmowaliśmy.

Wiem, że śp. Jan darzył mnie zaufaniem i odwzajemnianą życzliwością. Traktowałem to i nadal traktuję jako zaszczyt i zobowiązanie.

Jeszcze w czasie ciężkiej choroby próbował podzielić się ze mną troskami, a może niepokojami. Tak bowiem do końca i tak głęboko żył sprawami swej małej Ojczyzny. Jego zasługi dla Jaworza są nie do oceny. Są powszechnie znane. Przypominę, że był wieloletnim przewodniczącym Rady Sołectkiej w Jaworzu i jednym z współtwórców odzyskania samodzielności administracyjnej Jaworza oraz zbieraczem i redaktorem lokalnych wydawnictw poświęconych Jaworzu i jaworzanom.

Był też inicjatorem przyjaźni z holenderską miejscowością Klundert. Dziś można stwierdzić, jak wiele osób z tej przyjaźni

skorzystało, jak dzięki tym doświadczeniom staliśmy się bardziej otwarci na świat, a może głębiej zetknęliśmy się z ogólnoludzkimi wartościami, które stają się bardziej widoczne, gdy są oglądane z różnych stron. Dlatego holenderscy przyjaciele darzyli Go szczególną sympatią. Cenili Jego skromność, uczciwość i prostotę.

Śp. Jan Krzyszpień pozostaje w naszej pamięci jako człowiek niezwykłego serca, o wielkim autorytecie moralnym.

Niechaj te wartości, które swą godną postawą posiadał i nam pozostawił, będą doceniane i pielęgnowane dla wspólnego ogólnoludzkiego dobra i w imię Jego Pamięci."

Jacek Rybarkiewicz

Jacek Rybarkiewicz jest kandydatem na radnego do Rady Gminy Jaworze.

Straż pożarna radzi - cd.

ZASADY BEZPIECZNEJ EKSPLOATACJI INSTALACJI I URZĄDZEŃ GAZOWYCH

Zagrożenia mogące powstać przy użytkowaniu gazu wynikają przede wszystkim z braku należytej dbałości o instalację i urządzenia gazowe. W celu uniknięcia pożaru czy wybuchu gazu lub ograniczenia ich skutków należy się kierować niżej wymienionymi zasadami:

1. Użytkownicy zobowiązani są do utrzymania instalacji gazowej w dobrym stanie technicznym (nie dopuszczać do uszkodzeń mechanicznych i korozji),
2. Gazomierz znajdujący się poza lokalem odbiorcy powinien być przez niego zabezpieczony przed osobami niepowołanymi,
3. Wszystkie odbiorniki gazu powinny być utrzymane w czystości i dobrym stanie technicznym (pojawienie się sadzy lub żółty płomień na palniku to oznaki wadliwego spalania gazu),
4. Odbiorniki gazu powinny się eksploatować zgodnie z instrukcją producenta (np. nie wolno używać kuchenek gazowych do ogrzewania pomieszczeń),
5. Włączone odbiorniki gazu powinny być na bieżąco kontrolowane, chyba że ich konstrukcja jest przystosowana do pracy bez dozoru,
6. Gotowane ciecze na kuchenkach gazowych również należy kontrolować w celu uniknięcia wykipień, zgaszenia płomienia i niekontrolowanego wypływu gazu.

cdn.

* Nasi artyści *

Życiowa pasja Stefana

Stefan DRABIK

Mam pytanie do samego siebie. A na starość przytrafiają mi się coraz liczniejsze i przeróżnego rodzaju zapytania. Ważne i błahe, ciekawe i banalne. Widać, tak już bywa z upływem własnego życia, którego schyłek zawęzła się nierozważalnie z końcem wieku, a nawet tysiąclecia. Tak więc – po kilku ostatnich spotkaniach i przemilych reminiscencyjnych pogawędkach w centrum Jaworza z moim serdecznym przyjacielem jeszcze z przedwojennych lat – **STEFKIEM DRABIKIEM** – zadałem sobie poważne i smętne pytanie: "Dlaczegoż to jak dotąd nie podjąłem się na lamach

naszego miesięcznika napisać o jego długiej, bogatej i ciekawej pasji życiowej – o jego rzeźbiarstwie, czyli jak on po staroświecku mówi – snyderstwie? Jest to fakt dla mnie osobliście tym boleśniesz, że w "Echu" zamieszczalem teksty dotyczące wielu jaworzańskich artystów plastyków, którzy nie są tak bliscy memu sercu jak Stefek, z którym siedziałem w jednej ławce w starym, a później nowym "powszechniaku". Podobnie jak to było z Bieńkami, Grabowskimi, Konarzewskimi, Kwaśnymi, Kopczyńskimi, Suknarowskimi, Świerkami, Wałachami, Zwolskimi... najwybitniejszymi podbeskidzkimi plastykami, o których pisywałem w różnych czasopiśmie, a których dzieła zdobią moją domową minigalerię. No cóż – główna tego przyczyna tkwi w odległości zamieszkania i rzadkości widzenia się w ostatnich latach. Bowiem mój przyjaciel "wywędrował za chlebem" do Czechowic i tam osiadł na stałe, a na jaworzańską "ojcowiznę" przybywał z rzadka, co teraz, w czasach emeryckich, stara się nadrobić. I stąd nasze obecnie częstsze spotkania, których owocem stał się niniejszy reportaż. Choć przed laty, gdy jako pedagog, a następnie redaktor "Rolnika Spółdzielcy" w Bielsku-Białej bywałem codziennie, spotykaliśmy się od czasu do czasu w autobusie. Ale wtedy mieliśmy tysiąc tematów do szybkiego przedyskutowania, a poza tym jak tu pisać o rzeźbiarzu nie odwiedzając jego pracowni i nie przyglądając się jego twórczemu wysiłkowi? Teraz więc nastał dogodny moment, aby nadrobić ciążącą mi zaległość.

Zartobliwie dodam, że Stefek posiada po rodzicach małą parcelę z ogrodem i domkiem letniskowym położoną przy ul. Ukrytej, poniżej Ośrodka Leczniczko-Rehabilitacyjnego "Zygmunt" i być może dlatego nie mogłem go znaleźć i o nim napisać. Ale szybko do rzeczy, aby jakieś obiektywne lub subiektywne przeciwności nie powstrzymały mego z serca płynącego dziennikarskiego animuszu.

Tak na poważnie i systematycznie – opowiada mi Stefan Drabik w swej pachnącej różnymi rodzajami drewna pracowni – snyderstwie zajmuję się od mniej więcej trzydziestu lat, choć ciągoty w tej dziedzinie dawały o sobie znać od dzieciństwa. Głównie "uprawiam" rzeźbę figuralną, w tym charakterystyczne typy postaci i grupy ludzkie z regionu Beskidu Śląskiego. Rzeźbię także scenki folklorystyczne i religijne oraz pojedyncze figury Jezusa ukrzyżowanego, Matki Boskiej Bolesnej, różnych świętych i różne zwierzęta. Swe prace wykonuję z drewna miękkiego jak lipa, topola, czy

wierzba, ale nie stronię także od twardego – orzecha, jabłoni, gruszy – nad którymi trzeba się powoli i solidnie namozolić, aby uzyskać pożądane efekty przynoszące zwiokrotnioną radość twórcom. Wykonuję również płaskorzeźby z powyższego tworzywa oraz o podobnej tematyce. Malarstwem zajmuję się sporadycznie. Jestem całkowitym samoukiem, niezrzeszonym amatorem i wszystko tworzę dla własnej przyjemności. Do rzeźbienia inspirowe mnie nasz wspaniały beskidzko-cieszyński folklor, który jako rodowity jaworzanin uwielbiam i próbuję w miarę moich sił i umiejętności uwiecznić w drewnie, aby ochronić go w jakiejś małej części od zagłady i dla potomności.

W swym artystycznym dorobku posiadam ponad 150 rzeźb różnej wielkości i różnego charakteru, a także płaskorzeźby i trochę "malowideł". Dla katolickiego kościoła parafialnego w Jaworzu wykonałem szopkę betlejemską i postać Chrystusa Błogosławiącego. Ponadto dwie figury Chrystusa Ukrzyżowanego wiszą – jedna obok plebanii, zaś druga na Błatni. Mam na najbliższą i dalszą przyszłość wiele jeszcze zamierzeń, a nawet marzeń twórczych. Między innymi pragnę wykonać dwie lub trzy kapliczki przydrożne, których niestety u nas brakuje, a dodałyby one nastroju uroklivym jaworzańskim zakątkom. Zastanawiam się nad ich tematyką i przygotowuję odpowiednie tworzywo. Oby tylko Bozia dała zdrowie. Brałem udział w pięciu wystawach indywidualnych, a także zbiorowych, twórców nieprofesjonalnych. Moje rzeźby znajdują się w Muzeum Diabła w Łęczycy, a niektóre zostały nabyte przez koneserów sztuki z Niemiec, Holandii, Włoch, USA, no

i – rzecz jasna – przez rodaków..."

Nasz rodzimy artysta rzeźbiarz – **Stefan Drabik** – przyszedł na świat w podbłatniańskim Jaworzu 20 sierpnia 1929 roku i tu ukończył szkołę powszechną. Po maturze uczęszczał na studia pedagogiczne we Wrocławiu oraz Gliwicach. W zawodzie nauczyciela przedmiotów zawodowych pracował długie 43 lata m.in. w Szkole Zawodowej, Liceum Przemysłowym przy Zespole Szkół Technicznych w Czechowicach. Tam również pełnił przez dwadzieścia lat obowiązki dyrektora w Szkole Kolejowej. Pracując intensywnie zawodowo, udzielał się jed-

nocześnie ofiarnie na niwie społecznikowskiej, za co został przez władze centralne uhonorowany wysokimi odznaczeniami państwowymi i resortowymi, jak choćby Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Z żoną Wandą wychował córkę Krystynę i syna Jerzego. Jego dzieciństwo nie było usłane różami, bowiem wywodził się z biednej, robotniczej rodziny Stefania i Władysława Drabików, w której, jak to bywało przed wojną, nie przelewało się i ledwo wiązano koniec z końcem. Stefan jest wielkim miłośnikiem Ziemi Cieszyńskiej, a w szczególności rodzinnego Jaworza i jego przepięknych okolic. Być może to uwielbienie podbłatniańskiego gniazda przejął od swego dziadka Stanisława Drabika, który pełnił obowiązki ogrodnika przy hrabiowskim zamku i w latach 1895-1903 zakładał park zdrojowy. O ścisłych więzach Stefana z miejscem urodzenia świadczą jego rzeźby noszące tak swojsko brzmiące nazwy: *Jaworzańscy starzykowie*, *Wiejscy grajkowie*, *Gojny z Jaworza Górnego*, *Kołodziej*, *Cieśla*, *Kowol Iskrzycki*, *Gospodzki*, *Ujec spod lasu*, *Łoźralec*, *Niedźwiedz na Błatni*, *Kołodniccy*, *Święcone*, *Kostucha*, *Żyd*, *Gaździna wracająca z targu*, *Klepanie kosy*, *Oracz*, *Prządka*, *Zwózka siana*, *Sanna*, *Wykopki*, *Żniwiarz*, *Deptanie kapusty*, *Żebroł łodpustowy*, *Stary rektor*, *Lucyper*...

Oby tak dalej, Stefku – wszyscy czekamy na Twoje dalsze "sielskie", a także "anielskie" rzeźby, jak choćby te wymarzone i zapowiadane kapliczki przydrożne!

Franciszek Karol Szpök

Wiejscy grajkowie

fot. J. Drabik

Jaworzańscy starzykowie

Świadomość niebezpieczeństw

Ktoś, kto znielacka zostanie poinformowany o grożącym niebezpieczeństwie, podlega gwałtownemu stresowi, boi się, a strach najczęściej paraliżuje działania, wywołuje panikę i nie pozwala rozsądnie myśleć.

Inaczej wyglądają zachowania, gdy samo niebezpieczeństwo jest zrozumiałe, poznane i społeczeństwo żyje z nim na co dzień. Zrozumienie pozwala opanować strach i wywołuje reakcje pozwalające przeciwdziałać zjawiskom niekorzystnym.

Porównajmy dwie społeczności – japońską żyjącą z niebezpieczeństwem o nazwie "trzęsienie ziemi", a polską, która zna tylko ten termin.

Wyobraźmy sobie zachowanie mieszkańców wieżowca w Polsce po ogłoszeniu komunikatu: "Za 30 minut w okolicy Państwa domu przewidywane jest trzęsienie ziemi o znacznej sile".

Chyba nie trzeba opisywać tego, jak po 30 minutach wyglądałaby sytuacja wewnątrz i na zewnątrz obiektu. W Japonii wszyscy po takich komunikatach oddychają z ulgą, że tym razem mają aż 30 minut na podjęcie ustalonych i przewidzianych czynności ratowniczych.

Tworzyć świadomość niebezpieczeństw należy zacząć u starszaków w przedszkolu, a na pewno już w szkole. Dozując wiedzę odpowiednio do poziomu ucznia, dobierając odpowiednią szczegółowość wyjaśnień oraz dysponując sprawdzonymi pomocami naukowymi, doprowadzimy do opanowania lęku przed nieznanym. Sukcesem będzie już to, że posłuszne wykonanie poleceń w razie niebezpieczeństwa pomoże rodzicom, nauczycielom, opiekunom i ratownikom.

Dziecko lub osoba edukowana w starszych klasach to także przekaznik tej wiedzy do swych rodziców i środowiska.

Do starszych można docierać z edukacją przez zebranie różnych społeczności, kluby, organizacje, uczelnie, wczasy, sanatoria itp.

Metod i form kształtowania świadomości jest wiele i z powodzeniem można je wykorzystywać na potrzeby edukacji o niebezpieczeństwach.

W świecie wiele organizacji (instytucji) zajmujących się niesieniem pomocy przygotowuje stosowne materiały, które rozprowadza wśród społeczeństwa. Zawierają one w zasadzie gotowe instrukcje postępowania. Opracowane są w formie ulotek, plakatów lub broszur rozdawanych przy każdej nadarzającej się okazji. Oto jedna z nich:

Jeśli wydarzy się klęska, Ty i Twoja rodzina będziecie musieli radzić sobie sami do czasu, gdy nadejdzie pomoc. W przypadku większej katastrofy może to potrwać kilka dni lub dłużej. Musisz wiedzieć, co zrobić, by przetrwać kryzysowy moment, zanim wydarzy się klęska.

1. ZAZNAJOM SIĘ z sygnałami ostrzegawczymi nadawanymi w twoim rejonie przez radio, za pomocą syren lub w inny sposób. Jeśli usłyszysz taki sygnał, WŁĄCZ RADIO.
2. DOWIEDZ SIĘ, gdzie szukać pomocy, gdzie jest najbliższy ośrodek obrony cywilnej (najprawdopodobniej w szkole lub w innym budynku użyteczności publicznej).
3. DOWIEDZ SIĘ, gdzie szukać schronienia w czasie powodzi. Dowiedz się też, jak wysoko musi się wznieść woda w rzece, by dosięgnąć twego domu.
4. UPEWNIJ SIĘ, że jesteś w stanie wyłączyć dopływ gazu, elektryczności i wody po ciemku. Naucz się błyskawicznie gasić ogień w swoim piecyku lub kominku.
5. DOWIEDZ SIĘ, skąd można wziąć wodę pitną, jeśli nie funkcjonuje normalny dopływ wody. Woda w bojlerze i w toalecie może nadawać się do picia, przegotuj ją jednak, jeśli masz wątpliwości.
6. DOWIEDZ SIĘ, jak uzdatnić wodę do picia. Jeśli to konieczne przepuść ją przez parę warstw czystej tkaniny, gotuj ją na dużym ogniu przez co najmniej 3 minuty i przechowuj w naczyniu, w którym się gotowała. Jeśli nie możesz jej przegotować, dodaj do niej bielinki i odczekaj 30 minut przed użyciem (pól łyżeczki od herbaty na wiadro wody).
7. SPRAWDŹ, czy masz zestaw niezbędnych rzeczy umożliwiających przeżycie kilku dni bez pomocy.
8. SPRAWDŹ, czy masz radio i zapas baterii.

9. SPRAWDŹ, czy masz żywność w puszkach wystarczającą na 2-3 dni. Zaopatr się w otwieracze do konserw. Przechowuj wodę pitną w czystych, szczelnie zakrytych, nie korodujących pojemnikach.

10. SPRAWDŹ, czy masz latarkę, baterie, świece i zapalki.

11. UPEWNIJ SIĘ, czy będziesz w stanie znaleźć to wszystko po ciemku. Dopilnuj, by wszyscy domownicy – w tym także i dzieci – wiedzieli, gdzie ich szukać. Być może konieczna będzie ewakuacja. Zabierz ze sobą odzież i ręczniki. Weź dokumenty. Przewiąż tasemki z nazwiskiem wokół rąk małych dzieci. Weź ze sobą podstawowe leki, przybory toaletowe. Zabierz latarkę, radio, koce i nieco żywności.

Ludność w obliczu niebezpieczeństwa oczekuje bardzo prostych często wskazówek, które jednak mogą okazać się zbawienne. Dlatego – podkreśla autor artykułu (sygn. Jacek) poświęconego problemowi informowania i kształtowania świadomości społeczeństw o zagrożeniach – wszelkie instytucje, ułotki itp. muszą być jasne, przystępne i zrozumiałe do końca dla każdego czytelnika.

Tytuł artykułu: "Zanim nadejdzie katastrofa"
("Przegląd Pożarniczy" nr 12/97)

O "Kisielu"

Mało kto wie, że znany pisarz i publicysta, Stefan Kisielewski, był przez rodzinę związany z Jaworzem. W 1964 roku upamiętnił swój pobyt w Jaworzu wpisem do księgi pamiątkowej w Szkole nr 3 w Jaworzu Średnim, z którego dowiadujemy się, że: "Po 37 latach znowu zawitałem do Jaworza, z którego mam wiele wspomnień z dzieciństwa i gdzie na cmentarzu leżą moi bliscy. Zachwyliła mnie szkoła, muzeum, biblioteka – serdecznie gratuluję pięknej inicjatywy. Stefan Kisielewski. Z Ziemią Cieszyńską łączy mnie wiele wspomnień z dzieciństwa i młodości, bywałem tu w latach 1926-28, tu mieszkała moja rodzina. Piękny to i wrocy zakątek Polski, kto się z nim zetknął, szybko go nie zapomni – "Kisiel"

JR

Z kalendarium

W dniu 13 września 1998 roku minęła 35 rocznica śmierci śp. ks. prob. **Jana Warzechy** – dziekana Rzymsko-Katolickiego Kościoła w Jaworzu. Pracę duszpasterską pełnił tu przez prawie 27 lat. Jego ogromne zasługi zostały zapisane w historii Jaworza.

JR

Była kiedyś w Jaworzu Izba Pamiątek...

A oto jeden z wpisów do księgi pamiątkowej z lipca 1984 roku: "PRZEZ MIŁOŚĆ REGIONU – DO MIŁOŚCI KRAJU".

To hasło na długo pozostanie nam w pamięci. Hasło to niech będzie myślą przewodnią nas – młodych.

Dzięki tej Izbie Pamięci mogliśmy zapoznać się z bogatą historią Jaworza. Za udostępnienie nam tego muzeum serdecznie dziękujemy harcerskim "Czuwaj".

12 Drużyna Harcerska im. Tadeusza Zawadzkiego "Zośki" w Wodzisławiu Śląskim (24 podpisy).

Izba została zlikwidowana w 1987 roku w związku z przejęciem pomieszczenia w budynku administracyjnym w Jaworzu przez Budżetowy Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej UG Jasienica.

JR

Powiedzieli...

**Kogo ominęły cierpienia,
ten powinien poczuwać się do obowiązku
łagodzenia cierpień innych.**

Albert Schweitzer

Informacja

o możliwościach kredytowania

KREDYTY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE MAŁEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA WSI

Przez małą przedsiębiorczość należy rozumieć wszelkie pozarolnicze inwestycyjne przedsięwzięcia gospodarcze w dziedzinie produkcji lub usług, tworzące nowe stałe miejsca pracy dla zarejestrowanych bezrobotnych, w wymiarze do 8 osób zatrudnionych na stałe w pełnym wymiarze czasu pracy, z wyłączeniem sklepów spożywczych, barów i restauracji oraz wszelkich form wyszynku napojów alkoholowych. W przypadku podmiotów już prowadzących działalność gospodarczą liczba zatrudnionych pracowników do prowadzenia tej działalności w chwili złożenia wniosku o kredyt nie może przekraczać łącznie 30 osób.

CELE PODLEGAJĄCE KREDYTOWANIU

Przedmiotem kredytowania mogą być nakłady inwestycyjne związane z uruchomieniem nowych lub rozwojem istniejących przedsięwzięć gospodarczych w zakresie małej przedsiębiorczości na terenach wiejskich lub w miastach do 10 tys. mieszkańców, ze szczególną preferencją dla gmin uznanych za zagrożone szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, w tym zwłaszcza dla rejonów byłych pgr, obejmujące:

- * zakup, budowę, rozbudowę, modernizację lub adaptację obiektów produkcyjno-usługowych,
- * wyposażenie inwestycyjne tych obiektów w maszyny, urządzenia i ręczne narzędzia pracy, w tym również w środki transportowe jednoznacznie związane z realizowanym przedsięwzięciem.

PODMIOTY UPRAWNIONE DO UBIEGANIA SIĘ O KREDYT

O kredyt mogą ubiegać się:

- * rolnicy i członkowie ich rodzin oraz osoby fizyczne zamieszkałe na obszarze objętym kredytowaniem,
- * osoby prawne (spółki prawa handlowego) i spółki prawa cywilnego działające na obszarze objętym kredytowaniem,
- * osoby fizyczne i osoby prawne spoza obszaru objętego kredytowaniem, ale tylko w przypadku gdy inwestycja jest realizowana na terenie objętym kredytowaniem.

We wszystkich tych przypadkach rekrutacja nowych (dodatkowych) pracowników powinna być prowadzona – z wyjątkiem koniecznych specjalistów – z terenu objętego kredytowaniem. O kredyt nie mogą ubiegać się jednostki państwowe ani spółdzielcze.

ZASADY I WARUNKI KREDYTOWANIA

Kredyty mogą być udzielane do wysokości 80% wartości kosztorysowej zadania inwestycyjnego, a pozostałe 20% stanowią środki własne inwestora. Maksymalne jednostkowe kwoty kredytu nie mogą przekroczyć:

- * **25.000 zł** za jedno miejsce pracy powstające w wyniku realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego,
- * **200.000 zł** na jedno zadanie inwestycyjne.

Kredyty mogą być udzielane na okres **5 lat** wliczając w to okres karencji w spłacie kwoty kredytu nie przekraczający **1 roku**. Łączne oprocentowanie kredytu wynosi **0,65** stopy redyskonta weksli NBP, z czego część odsetek jest pokrywana dopłatami Krajowego Urzędu Pracy (KUP) w wysokości wynikającej z poniższych formuł:

1. różnicy pomiędzy zmienną stopą procentową kredytu refinansowego NBP, o którym mowa w par. 4 Zarządzenia Nr 3/97 Prezesa NBP z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie stopy redyskontowej weksli i oprocentowania kredytów refinansowych (Dz. Urz. z dnia 4 sierpnia 1997 r.), a **0,5** zmiennej stopy kredytu lombardowego NBP – w przypadku kredytów udzielanych pracodawcom na utworzenie nowych, dodatkowych miejsc pracy dla bezrobotnych w gminach uznanych za zagrożone szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym (Dz. U. nr 71 z 1996 r. poz. 338),
2. różnicy pomiędzy zmienną stopą procentową kredytu refinansowego NBP, o którym mowa w Par. 4 Zarządzenia Nr 3/97 Prezesa NBP z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie stopy redyskontowej weksli i oprocentowania kredytów refinansowych (Dz. Urz. NBP z dnia 4 sierpnia 1997 r.), a **0,7** zmiennej stopy kredytu lombardowego NBP – w przypadku kredytów udzielanych pracodawcom na utworzenie nowych, dodatkowych

miejsce pracy dla bezrobotnych w gminach innych, niż określone w p.1.

Pozostała część odsetek, obliczana jako różnica pomiędzy **0,65** stopy redyskonta weksli NBP i dopłatą KUP określoną, jak w p. 1 oraz p. 2, pokrywana jest przez kredytobiorcę (**ozn. oprocentowanie kredytu dla kredytobiorcy wynosi obecnie w przypadku terenów wspomnianych w p. 1 – 1,4% rocznie, zaś dla pozostałych terenów – 6,8%**).

Od przyznanego kredytu Bank może pobierać jednorazową prowizję w wysokości nie przekraczającej **2%** kwoty kredytu. Prowizja ta stanowi dochód Banku.

W przypadku, gdy wniosek o kredyt składają osoby fizyczne lub prawne zmierzające utworzyć nowe miejsca pracy dla zarejestrowanych bezrobotnych będących byłymi pracownikami ppgr bądź członkami ich rodzin, lub też mieszkańcami osiedli popegeerowskich, to mogą one ubiegać się o uzyskanie poręczenia tego kredytu przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa (AWRSP) według zasad i procedur stosowanych przez tę Agencję. Wnioski w tej sprawie zainteresowani składają w Oddziałach Terenowych AWRSP właściwych dla miejsca podejmowanej działalności gospodarczej.

TRYB UDZIELANIA KREDYTÓW

Podstawę udzielania kredytu stanowi pisemny wniosek o kredyt złożony w banku kredytującym (oddziały BIG Bank Gdański S.A.), według wzoru stosowanego przez bank, wraz z informacjami i dokumentami uzupełniającymi, niezbędnymi do podjęcia decyzji kredytowej, w tym również z zaświadczeniem rejonowego urzędu pracy, że kredytobiorca jest uprawniony do dofinansowania (dopłat) z tytułu zatrudnienia rejestrowanych bezrobotnych.

Wnioski kredytowe zweryfikowane i pozytywnie ocenione wraz z propozycją decyzji kredytowej przesyłane są przez banki kredytujące do Komisji Kredytowej Counterpart Fund, działającej przy Centrali BIG Banku Gdańskiego S.A. w Warszawie. Wybrane i zaopiniowane przez Komisję wnioski kierowane są do banku kredytującego w celu zawarcia umowy i realizacji kredytów, oraz terminowej windykacji wierzytelności kredytowych.

Bank kredytujący w okresie realizacji kredytu nadzoruje terminowość realizacji inwestycji oraz rozpoczęcie działalności gospodarczej, a w okresie spłaty kredytu terminowość obsługi kredytu oraz osiągnięcie deklarowanego przyrostu zatrudnienia, który powinien nastąpić w okresie **60 dni** od daty zrealizowania ostatniej transzy kredytu. Zatrudnienie przez inwestora mniejszej liczby osób niż deklarowana we wniosku i w umowie kredytowej, z uwzględnieniem planowanego przyrostu, powoduje wypowiedzenie przez bank umowy kredytu w części odpowiadającej niedoborowi zatrudnienia, zgodnie z art. 75 ust. 1 i 2 ustawy z dn. 29.08.1997 Dz. U. 140 poz. 939 "Prawo Bankowe", niezależnie od innych możliwych sankcji przewidzianych w regulaminie kredytowania.

Fakt zatrudnienia określonej liczby pracowników kredytobiorca jest zobowiązany potwierdzić przedkładając w banku miesięczne deklaracje rozliczeniowe składane w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, a także stosowne potwierdzenie Rejonowego Urzędu Pracy.

HB

Żwirko i Wigura - bohaterowie przestworzy

11 września 1998 roku minęło 66 lat od tragicznej śmierci **Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury** w Cierlicku w Czechach. Ponieśli śmierć lotników lecąc na mityng lotniczy z Warszawy do Pragi. W czasie gwałtownej burzy rozbili się o wysokie sosny z powodu urwania się skrzydeł samolotu RWD-6 SP-AHN. Przyczyną była za mała wytrzymałość skrzydeł na obciążenia skrętne w warunkach burzowych. Tragiczny ten wypadek zdarzył się wkrótce po odniesieniu przez nich wspaniałego zwycięstwa w międzynarodowych zawodach samolotów turystycznych w Berlinie – Challenge'u.

JR

Jaworzańskie dzwony

– Karol Jaworski –

Nie dotrwał do czasów współczesnych żaden wizerunek czy sylweta pierwszego katolickiego kościoła pod wezwaniem Wszystkich Świętych w Jaworzu. Drewniany obiekt objęli ponownie katolicy w 1654 r. po działaniach CK Komisji Religijnej w osobach dziekana frysztackiego ks. Wacława Otyka i pułkownika c.k. armii Steinkellera.

Do 1848 roku kościół był świątynią filialną parafii jasienickiej. Pierwsza w XVII w. wizytacja (1679), wyliczając skromne wyposażenie i stan techniczny, wzmiankuje o zainstalowanych na dzwonnicy dwóch dzwonach. Jeden z nich, datowany na 1644 rok to "Św. Bartłomiej" – dzwon o ciekawych późniejszych losach. O drugim – brak bliższych danych. Pozostał tajemniczy. Podanie głosi, że odlano je na miejscowym cmentarzu z zawierającej sporo srebra masy odlewiczej. Dzięki temu kruszcowi miały bardzo pięknie brzmieć.

Kiedy w latach 1801-1802, staraniem właściciela Jaworza Arnolda barona Saint Genois i wiernych jaworzan wybudowano nowy, murywany kościół, przeniesiono do niego obydwie dzwony. Spełniały swe zadanie do 1878 roku, kiedy to "beziemienny" miał wypaść z wieży. W tymże roku został ponownie przelany, z polskim napisem "Jezus Maria Józefie bądźcie naszymi obrońcami". Zawieszony z powrotem na wieży, dzwonił wraz z "Św. Bartłomiejem" w różnych okolicznościach do 1904 r. Wówczas staraniem ks. Józefa Adamusa sprawiono 50-kilogramową sygnaturkę do wybudowanej na kościele wieżyczki. Odtąd wszystkie trzy służyły do 17 grudnia 1915 roku. Kiedy CK austriacka armia zaczęła odczuwać wielki brak armat, sięgnięto po spiżowe dzwony kościelne w całym cesarstwie. Akcja ta miała pomóc zwyciężyć przeciwnika. Ofiarą rekwizycji padły w Jaworzu dwa dzwony: przelany w 1878 roku oraz sygnaturka. Ówczesny proboszcz ks. Hanzlik, dzięki usilnym interwencjom, uratował zabytkowy dzwon "Św. Bartłomiej" mający łaciński napis: *Lorantius Joannes 1644 Sancte Bartolomae ora pro nobis*. Tylko on – ocalały – dzwonił z jaworzańskiej świątyni do 1920 roku. W tymże roku ks. Hanzlik postarał się, by przybyły mu do towarzystwa dwa nowe. Były nimi – sygnaturka "Pokój" i "Św. Jacek", wykonane przez nieznaną ludwisarnię.

W 1934 r. dzięki zapobiegliwości ks. Warzechy sprawiono następny 430-kilogramowy "Opatrzność Boża" z ludwisarni Karola Schwabego w Białej Krakowskiej. Przez trzy lata zwoływały one wspólnie wiernych na nabożeństwa.

W 1937, co było także zasługą ks. Warzechy – na wieży zawieszono największy 800-kilogramowy "Chrystus Król". Niedługo pisane było wspólne głoszenie chwały temu zespołowi dzwonów. Hitlerowski najazd w 1939 roku spowodował rekwizycję cennego spiżu. W 1940 zabrano więc "Św. Jacka", "Opatrzność Boża", "Chrystusa Króla" i sięgnięto po "Św. Bartłomieja" – bezcenny zabytek. Tu jednak odważna interwencja księdza doprowadziła do zamiany "Św. Bartłomieja" na sygnaturkę "Pokój".

Po tragedii II wojny światowej jaworzanie fundowali sukcesywnie nowe dzwony dla swej świątyni. W 1939 roku zakupiono dwa: "Św. Józef" i "Najświętsza Maria Panna", zaś w 1987 r. parafianin, Józef Tymon, ufundował dzwon o wadze 230 kg z napisem "700 Lecie Jaworza – Ojciec Św. Jan Paweł II – Ks. Prob. Adam Gramatyka". Tak przez przeszło 350 lat – mimo różnych przeciwności losu nadal dzwonią jaworzańskie dzwony.

Trzeba jeszcze wspomnieć o dzwonie z kaplicy w Nałężu. Pierwszy dzwon ufundowano w 1831 r. Tragiczny pożar w 1910 roku sąsiedniego budynku gospodarczego sprawił, że spłonęła wieżyczka, a dzwon spadł i rozbił się. Po odbudowie kaplicy nowy dzwon ufundował rzekomo żebrak nazwiskiem Bojda. Dzwon ten jednak nie dzwonił długo, bo w 1915 roku na wieść o rekwizycjach na cele wojenne Austrii, kościelny Jan Strzelczyk zdjął łakomy kęs z wieży, schował w stodole, a komisji oświadczył, że zniszczony dzwon oddano na złom. Po I wojnie dzwon zawieszono na miejscu, gdzie służył do 1940 roku, do kolejnej rzeczywistej rekwizycji. W 1945 r. Gabriel Rusin wykonał z łuski pocisku armatniego ładnie brzmiący obiekt, który dzwonił do 1953 r., kiedy to ufundowano nowy, tym razem znów dzwon spiżowy. W listopadzie ub.r. Kaplica w Nałężu wzbogaciła się o dodatkowy dzwon, ufundowany przez Koło Łowieckie Bielsko-Biała, o czym "Echo" obszernie pisało.

Oman wielki

Wróćmy

do

ziół

**Choroby
skórne - cd.**

Pięciornik kurze ziele

Pęcherzyca pospolita

1. Korzeń arcydzięgla
2. Korzeń omanu wielkiego
3. Kłęczę tataraku
4. Ziele skrzyphu polnego
5. Ziele rdestu ptasiego
6. Liść podbiału
7. Owoc róży
8. Ziele serdecznika
9. Ziele krwawnika

po 50 g

Pić 3 razy dziennie po szklance przed posiłkiem. Stosować również kąpiele z otrąb pszennych i słomy owsianej.

Trądzik różowaty

Występuje na twarzy i nosie. Powstaje głównie ze złego krążenia i przemrożenia oraz ze złej przemiany materii. Zwalczać opalaniem się na słońcu. Spożywać wiele surówek.

1. Kwiat pierwiosnka lekarskiego
2. Kwiat stokrotki
3. Liść pokrzywy
4. Liść jeżyny fałdowanej
5. Owoc róży
6. Korzeń kozłka lekarskiego
7. Korzeń łopianu
8. Ziele nawłoci
9. Ziele bratka polnego
10. Owoc jałowca
11. Kłęczę tataraku

po 50 g

Pić 3 razy dziennie po szklance przed posiłkiem.

Kompresy

1. Koszyczek kupalnika 50 g
2. Koszyczek rumianku 50 g
3. Kora wierzby 50 g

Zmieszać. 4 łyżki mieszanki zalać litrem wody, gotować 5 minut. Odstawić na 5 minut pod przykryciem., nasączyć przecedzić czystą szmatką odwarem i kłaść na chore miejsca aż do wyczerpania odwaru.

Trądzik pospolity

Trądzik ten zwykle nazywamy młodzieńczym, występuje zwłaszcza u chłopców w okresie dojrzewania, w postaci pęcherzyków.

1. Ziele marzanki wonnej
2. Ziele bratka polnego
3. Ziele dziurawca
4. Korzeń mniszka lekarskiego
5. Korzeń łopianu
6. Korzeń arcydzięgla
7. Kłęczę perzu
8. Liść brzozy
9. Liść szalwii
10. Kwiat nagietka
11. Kwiat bzu czarnego

po 50 g

Pić jak wyżej z dodatkiem kąpiele:

1. Owoc jałowca 50 g
2. Pączki sosny 50 g
3. Kłęczę tataraku 50 g

7 łyżek mieszanki zalać 2 litrami wody, gotować 10 minut, odstawić pod przykryciem na 30 minut. Przecedzić do gorącej wody we wannie i kąpać się 15 minut, co drugi dzień.

Rybia łuska

Choroby skórne są trudne do wyleczenia. Trzeba na ich zwalczanie poświęcić wiele czasu i stosować wiele metod.

1. Liść mięty
2. Liść brzozy
3. Ziele majeranku
4. Kłacz turzycy piaskowej
5. Kłacz tataraku
6. Owoc jałowca
7. Ziele bratka polnego
8. Ziele skrzypu polnego
9. Korzeń lukrecji

po 50 g

Pić 3 razy dziennie po szklance 20 minut przed posiłkiem. Poleca się równocześnie stosować **kąpiele**: 5 szklanek otrąb pszennych zalać 4 litrami wody, gotować 10 minut, odcedzić. Do odwaru pszennego dolać 3 litry świeżej serwatki. Wlać do gorącej wody we wannie i kąpać się przez 20 minut, co trzeci dzień.

Z herbarium ojca Andrzeja Klimuszki
wybrał Marian Zygmunt

Wyniki Wyścigu MTB na czas "Błatnia '98"

Dnia 20 września br. odbyła się czwarta edycja Wyścigu MTB na czas, w której startowało 80 zawodników. Organizatorem był Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji (**Jan Kliś** wspomagany przez Komisję Sportu Rady Gminy ostatniej kadencji). Nagrodę główną stanowił telewizor, a sponsorami byli: ELEKTROBUDOWA S.A - K-ce, GRUNDIG - Polska, AMULET - Polska oraz SKAUT - W. Bartolewski.

OTO WYNIKI W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH:

Grupa I	
1. Godycki Wacław	22,53
2. Szmaciński Tomasz	22,54
3. Gągat Tomasz	23,05

Grupa II	
1. Ciok Remigiusz	20,50
2. Hatlas Krzysztof	22,48
3. Laszczak Andrzej	23,39

Grupa III	
1. Frejowski Sławomir	21,52 (kadra)
2. Bednarczyk Sławomir	22,14
3. Barul Sławomir	22,36 (kadra)

Grupa IV	
1. Sikora Mirosław	24,44 (Czechy)
2. Przybyłko Krzysztof	26,00
3. Bydliński Wojciech	26,13

Grupa V	
1. Cieślak Bronisław	28,23
2. Grzempa Grzegorz	30,07
3. Kandziora Andrzej	30,22

Grupy kobiet	
1. Fronczek Justyna	29,46
2. Sojka Anna	31,14
3. Gruca Joanna	34,00

Szczyśliwym zdobywcą telewizora marki GRUNDIG został **Remigiusz Ciok**, który czasem 20,50 pobił swój własny rekord z ubiegłego roku (22,13).

WYWÓZ ŚCIEKÓW

Z TERENU GMINY
JAWORZE

TEL. 172-334

TEL. KOM. 0-90-688-631

ZAKŁAD KRAWIECKI "FASON"

w Jaworzu Dolnym - Centrum
ul. Zdrojowa zatrudni

do szycia miarowego EMERYTKĘ
lub RENCISTKĘ

oraz UCZENNICĘ z klasy I, II lub III

tel. dom. 172-438 (po godz. 17.00)

KOMPLEKSOWY ZAKRES USŁUG BRUKARSKICH:

- place, chodniki, dojazdy
- zabudowa skarp itp.

wykonuje

ANTONI BARUT

Jaworze tel. 172-055 (wieczorem)

JĘZYK WŁOSKI

KOREPETYCJE TŁUMACZENIA

TEL. 15-09-39

INSTALACJE ELEKTRYCZNE,
ODGROMOWE, ZASILANIE PLACU
BUDOWY, POMIARY OCHRONNE

Dzwoń wieczorem: (033) 180-436

Bielsko-Biała

WYKONAM SOLIDNIE I TANIO!

GRĘPLOWANIE, SZYCIE KÓLDER
I PODUSZEK Z OWCZEJ WELNY

SZYBKO I
SOLIDNIE I

Świętoszówka
tel. 152-987

SZKÓŁKA RÓŻ

Czesław & Grażyna Jaworska Trubilowicz

Oferujemy krzewy róż:

wielokwiatowe - wielokwiatowe
miniatury - pnące - parkowe

43-300 Bielsko-Biała, ul. Grunwaldzka 21, tel. (004833) 11-66-73
43-384 Jaworze Średnie, ul. Kolonia Dolna, tel. 173-195

Redaguje Kolegium w składzie: Jadwiga Roik,
Franciszek Karol Szpok, Marian Zygmunt
Izabela Kozłowska - skład
Małgorzata Barut - kolportaż
Fot. - Jadwiga Roik

Adres redakcji: Urząd Gminy w Jaworzu, ul. Zdrojowa 82
43-384 Jaworze Dolne, tel. 172-195 lub 172-813
fax 172-871, telex 35-405

Druk: "TIMES", ul. Krakusa 17, tel. 184-548 B-B

Redakcja nie zwraca nadsyłanych tekstów
oraz zastrzega sobie prawo skracania i opracowania redakcyjnego.